

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA

WYMAGANIA EDUKACYJNE, KRYTERIA OCENIANIA, DOSTOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH ORAZ INFORMACJA DLA UCZNIÓW I RODZICÓW

Szkoła podstawowa nr 35 w Gdańsku – klasa VIII

Przedmiot: Edukacja dla bezpieczeństwa

Etap edukacyjny: II etap edukacyjny – szkoła podstawowa

Rok szkolny: 2026/2027

I. PODSTAWA PRAWNA

Wymagania edukacyjne i kryteria oceniania opracowano na podstawie:

1. Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.
2. Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
3. Rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
4. Rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej.
5. Statutu szkoły oraz obowiązujących w szkole zasad oceniania.

Nowa podstawa programowa szkoły podstawowej została ustanowiona rozporządzeniem z dnia 11 marca 2026 r. i wchodzi w życie 1 września 2026 r. Jest wdrażana sukcesywnie. W przypadku przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa nowa podstawa programowa będzie stosowana od 1 września 2027 r. w klasie VIII.

W roku szkolnym 2026/2027 w klasie VIII stosuje się dotychczasową podstawę programową EDB.

II. CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Edukacja dla bezpieczeństwa przygotowuje ucznia do właściwego zachowania i skutecznego działania w sytuacjach zagrożenia życia, zdrowia i bezpieczeństwa.

Istotnym elementem przedmiotu jest łączenie wiedzy teoretycznej z umiejętnościami praktycznymi.

Uczeń powinien nie tylko znać zasady bezpieczeństwa, ale przede wszystkim:

- rozpoznawać zagrożenia,

- właściwie oceniać sytuację,
- znać zasady alarmowania,
- prawidłowo wzywać pomoc,
- udzielać pierwszej pomocy,
- podejmować działania adekwatne do sytuacji,
- znać zasady ewakuacji,
- współpracować z innymi,
- zachowywać spokój i odpowiedzialność w sytuacjach trudnych,
- znać podstawowe zasady bezpieczeństwa państwa i ochrony ludności.

Celem przedmiotu jest przygotowanie ucznia do samodzielnego i odpowiedzialnego działania w sytuacjach codziennych oraz kryzysowych.

III. CELE KSZTAŁCENIA

Uczeń:

1. zna podstawowe zasady bezpieczeństwa własnego i innych osób;
2. rozpoznaje sytuacje mogące stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia;
3. zna zasady postępowania w sytuacjach zagrożeń;
4. potrafi odpowiednio reagować na alarm i komunikaty ostrzegawcze;
5. zna zasady ewakuacji;
6. zna zasady udzielania pierwszej pomocy;
7. potrafi wezwać odpowiednie służby ratownicze;
8. zna podstawowe zasady resuscytacji krążeniowo-oddechowej;
9. zna zasady korzystania z automatycznego defibrylatora zewnętrznego AED;
10. potrafi ocenić stan poszkodowanego;
11. potrafi udzielić pomocy osobie nieprzytomnej;
12. zna zasady postępowania w przypadku krwotoków, ran, urazów, oparzeń, zadławień i innych stanów zagrożenia zdrowia i życia;
13. zna zasady bezpiecznego zachowania podczas pożaru, powodzi, burzy, wichury, katastrofy lub innego zagrożenia;
14. zna podstawowe zasady ochrony ludności;

15. zna znaczenie służb ratowniczych i podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo;
16. potrafi współpracować podczas wykonywania zadań;
17. rozwija odpowiedzialność za własne bezpieczeństwo i bezpieczeństwo innych;
18. kształtuje postawę gotowości do niesienia pomocy;
19. potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w sytuacjach praktycznych.

IV. OBSZARY PODLEGAJĄCE OCENIANIU

Ocenie podlegają w szczególności:

1. Wiedza

- znajomość podstawowych pojęć,
- znajomość zagrożeń,
- znajomość zasad bezpieczeństwa,
- znajomość procedur postępowania,
- znajomość numerów alarmowych,
- znajomość zasad ewakuacji,
- znajomość podstawowych zasad pierwszej pomocy.

2. Umiejętności praktyczne

- prawidłowe wezwanie pomocy,
- ocena stanu poszkodowanego,
- udzielanie pierwszej pomocy,
- wykonywanie RKO,
- zastosowanie AED w symulacji,
- ułożenie poszkodowanego w pozycji bezpiecznej,
- postępowanie w przypadku krwotoku,
- postępowanie w przypadku zadławienia,
- postępowanie w przypadku urazów i oparzeń,
- prawidłowa reakcja na zagrożenie,
- wykonywanie czynności zgodnie z procedurą.

3. Rozwiązywanie sytuacji problemowych

Ocenie podlega umiejętność:

- rozpoznania zagrożenia,
- wyboru właściwego sposobu działania,
- uzasadnienia podjętej decyzji,
- przewidywania skutków działania,
- zastosowania wiedzy w sytuacji praktycznej.

4. Aktywność i zaangażowanie

- aktywny udział w zajęciach,
- wykonywanie ćwiczeń,
- przygotowanie do lekcji,
- udział w symulacjach,
- współpraca z grupą,
- odpowiedzialne wykonywanie powierzonych zadań.

5. Postawa

Szczególnie ważne są:

- odpowiedzialność,
- opanowanie,
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa,
- gotowość do niesienia pomocy,
- szacunek dla drugiego człowieka,
- umiejętność współpracy,
- właściwe reagowanie w sytuacjach zagrożenia.

V. FORMY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIA

Nauczyciel może stosować:

- sprawdziany,
- kartkówki,

- odpowiedzi ustne,
- zadania problemowe,
- pracę indywidualną,
- pracę w parach,
- pracę zespołową,
- ćwiczenia praktyczne,
- symulacje sytuacji zagrożenia,
- ćwiczenia z zakresu pierwszej pomocy,
- prezentacje,
- projekty,
- zadania domowe,
- aktywność podczas zajęć.

W przypadku EDB szczególne znaczenie mają ćwiczenia praktyczne, ponieważ celem przedmiotu jest przygotowanie ucznia do rzeczywistego działania.

VI. KRYTERIA OCENIANIA

OCENA CELUJĄCA – 6

Uczeń:

- posiada wiedzę wykraczającą poza wymagania podstawowe;
- samodzielnie i poprawnie analizuje sytuacje zagrożenia;
- bezbłędnie stosuje poznane zasady bezpieczeństwa;
- bardzo dobrze radzi sobie z zadaniami problemowymi;
- prawidłowo i samodzielnie wykonuje czynności praktyczne;
- zna i prawidłowo stosuje zasady pierwszej pomocy;
- prawidłowo wykonuje RKO zgodnie z poznaną procedurą;
- potrafi właściwie wykorzystać AED w ćwiczeniu symulacyjnym;
- prawidłowo ocenia stan poszkodowanego;
- samodzielnie podejmuje właściwe decyzje;
- potrafi uzasadnić sposób postępowania;

- aktywnie współpracuje z zespołem;
- wykazuje dużą odpowiedzialność za bezpieczeństwo swoje i innych;
- potrafi wykorzystać wiedzę EDB w sytuacjach praktycznych;
- może samodzielnie poszukiwać i wykorzystywać dodatkowe informacje.

OCENA BARDZO DOBRA – 5

Uczeń:

- bardzo dobrze opanował wymagane wiadomości;
- prawidłowo rozpoznaje zagrożenia;
- zna zasady właściwego postępowania;
- samodzielnie wykonuje większość czynności praktycznych;
- prawidłowo udziela pierwszej pomocy w zakresie objętym programem;
- prawidłowo wykonuje podstawowe elementy RKO;
- zna zasady użycia AED;
- właściwie reaguje w sytuacjach symulowanych;
- potrafi wezwać odpowiednie służby;
- zna zasady ewakuacji;
- poprawnie rozwiązuje zadania problemowe;
- aktywnie uczestniczy w zajęciach;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa.

OCENA DOBRA – 4

Uczeń:

- opanował większość wymaganych wiadomości;
- zna podstawowe zasady bezpieczeństwa;
- rozpoznaje typowe zagrożenia;
- zazwyczaj prawidłowo dobiera sposób postępowania;
- wykonuje podstawowe czynności praktyczne z niewielkimi błędami;
- zna zasady udzielania pierwszej pomocy;
- potrafi prawidłowo wezwać pomoc;

- zna podstawowe zasady RKO i AED;
- zna zasady ewakuacji;
- potrafi pracować w grupie;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa;
- przy niewielkiej pomocy nauczyciela rozwiązuje zadania problemowe.

OCENA DOSTATECZNA – 3

Uczeń:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności;
- zna najważniejsze zasady bezpieczeństwa;
- rozpoznaje podstawowe zagrożenia;
- zna podstawowe numery alarmowe;
- potrafi wezwać pomoc;
- zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy;
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste czynności praktyczne;
- zna podstawową kolejność działań podczas RKO;
- zna podstawowe zasady ewakuacji;
- wykonuje polecenia nauczyciela;
- podejmuje współpracę z grupą;
- popełnia błędy, ale potrafi je poprawić po wskazówkach nauczyciela.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA – 2

Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności konieczne do dalszego kształcenia;
- zna podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem;
- przy pomocy nauczyciela rozpoznaje podstawowe zagrożenia;
- zna podstawowe numery alarmowe;
- potrafi z pomocą nauczyciela wskazać sposób wezwania pomocy;
- zna wybrane zasady pierwszej pomocy;
- podejmuje próby wykonania czynności praktycznych;

- wymaga stałego wsparcia i instruktażu;
- zna podstawowe zasady ewakuacji;
- zazwyczaj stosuje się do poleceń nauczyciela;
- ma trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.

OCENA NIEDOSTATECZNA – 1

Uczeń:

- nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych do uzyskania oceny dopuszczającej;
- nie zna podstawowych zasad bezpieczeństwa;
- nie rozpoznaje podstawowych zagrożeń;
- nie potrafi, nawet z pomocą nauczyciela, wskazać podstawowego sposobu wezwania pomocy;
- nie podejmuje prób wykonania podstawowych czynności praktycznych;
- nie zna podstawowych zasad udzielania pierwszej pomocy;
- nie stosuje się do podstawowych zasad bezpieczeństwa;
- nie wykonuje poleceń nauczyciela dotyczących bezpieczeństwa;
- nie wykazuje postępów mimo podejmowanych przez nauczyciela działań wspierających.

VII. SZCZEGÓLNE ZASADY OCENIANIA

PIERWSZEJ POMOCY

W przypadku zadań praktycznych nauczyciel bierze pod uwagę przede wszystkim:

1. bezpieczeństwo własne ratownika;
2. ocenę sytuacji;
3. ocenę stanu poszkodowanego;
4. reakcję na brak przytomności;
5. prawidłowe wezwanie pomocy;
6. prawidłowe wykonanie czynności ratowniczych;
7. kolejność wykonywanych czynności;
8. prawidłową technikę;
9. zachowanie spokoju;

10. dostosowanie działania do sytuacji.

Przykładowe elementy ocenianego zadania praktycznego:

Uczeń powinien:

- ocenić bezpieczeństwo miejsca zdarzenia;
- podejść do poszkodowanego w sposób bezpieczny;
- sprawdzić reakcję poszkodowanego;
- ocenić oddech zgodnie z poznaną procedurą;
- wezwać pomoc;
- rozpocząć odpowiednie czynności ratownicze;
- prawidłowo wykonać RKO;
- prawidłowo zastosować AED w ćwiczeniu;
- postępować zgodnie z komunikatami AED;
- kontynuować działania do momentu przejęcia poszkodowanego przez służby ratownicze lub zakończenia ćwiczenia.

Błędy w technice mogą wpływać na ocenę, jednak ocena powinna uwzględniać cały przebieg działania ucznia, a nie pojedynczy błąd.

VIII. OCENIANIE ĆWICZEŃ PRAKTYCZNYCH

Przy ocenianiu ćwiczenia praktycznego można zastosować następujące kryteria:

Kryterium	Znaczenie
Bezpieczeństwo własne	uczeń nie naraża siebie ani innych
Rozpoznanie sytuacji	prawidłowo identyfikuje problem
Wezwanie pomocy	właściwie informuje służby
Kolejność działań	działa zgodnie z procedurą
Technika	poprawnie wykonuje czynności
Samodzielność	wykonuje zadanie bez nadmiernej pomocy
Reakcja na zmianę sytuacji	potrafi dostosować działanie
Współpraca	prawidłowo współpracuje z innymi
Odpowiedzialność	traktuje zadanie poważnie

IX. ZASADY OCENIANIA AKTYWNOŚCI

Aktywność ucznia może być oceniana poprzez:

- aktywny udział w dyskusji,

- zgłaszanie prawidłowych rozwiązań,
- wykonywanie ćwiczeń,
- podejmowanie zadań dodatkowych,
- pomoc w organizacji pracy grupy,
- zaangażowanie w ćwiczenia praktyczne,
- odpowiedzialne zachowanie podczas symulacji.

Aktywność nie powinna być rozumiana wyłącznie jako częstotliwość zgłaszania się do odpowiedzi.

X. ZASADY OCENIANIA PRACY W GRUPIE

Podczas pracy zespołowej ocenia się:

- zaangażowanie ucznia,
- współpracę,
- komunikację,
- odpowiedzialność za powierzone zadanie,
- respektowanie zasad bezpieczeństwa,
- umiejętność słuchania innych,
- wspólne rozwiązywanie problemów.

Ocena pracy grupowej nie powinna być automatycznie jednakowa dla wszystkich członków zespołu, jeżeli ich indywidualny wkład w wykonanie zadania był znacząco różny.

XI. SPRAWDZIANY I KARTKÓWKI

Sprawdziany służą sprawdzeniu stopnia opanowania większej partii materiału.

Kartkówki mogą obejmować wiadomości z ostatnich tematów.

Sprawdzając wiedzę ucznia, nauczyciel może stosować:

- pytania zamknięte,
- pytania otwarte,
- zadania problemowe,
- analizę sytuacji,
- uzupełnianie procedur,

- zadania wymagające wskazania kolejności działań.

W przypadku EDB szczególnie wartościowe są zadania typu:

„Co zrobisz w sytuacji, gdy...?”

Pozwalają one sprawdzić nie tylko pamięć ucznia, ale również umiejętność zastosowania wiedzy w praktyce.

XII. POPRAWA OCEN

Uczeń ma możliwość poprawienia oceny zgodnie z zasadami określonymi w statucie szkoły i przedmiotowych zasadach oceniania.

W przypadku oceny z ćwiczenia praktycznego poprawa może mieć formę:

- ponownego wykonania zadania,
- wykonania podobnego zadania praktycznego,
- odpowiedzi ustnej dotyczącej prawidłowego postępowania.

Celem poprawy jest umożliwienie uczniowi uzupełnienia braków i wykazania się opanowaniem wymaganych umiejętności.

XIII. DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, zgodnie z zaleceniami wynikającymi z opinii lub orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz rozpoznanych potrzeb ucznia.

Dostosowanie może obejmować:

- wydłużenie czasu pracy;
- zmniejszenie liczby zadań przy zachowaniu istoty sprawdzanej umiejętności;
- dzielenie materiału na mniejsze partie;
- stosowanie krótkich i jednoznacznych poleceń;
- powtarzanie instrukcji;
- sprawdzanie, czy uczeń zrozumiał polecenie;
- możliwość odpowiedzi ustnej zamiast pisemnej lub odwrotnie – jeśli wynika to z potrzeb ucznia;
- wykorzystanie materiałów wizualnych;
- stosowanie schematów i instrukcji krok po kroku;
- ograniczenie ilości bodźców podczas sprawdzania wiedzy;

- wydłużenie czasu na wykonanie ćwiczenia praktycznego;
- możliwość wielokrotnego przećwiczenia czynności;
- ocenianie przede wszystkim postępu i opanowania wymaganej umiejętności;
- dostosowanie formy ćwiczenia do możliwości psychofizycznych ucznia.

XIV. DOSTOSOWANIE ĆWICZEŃ PRAKTYCZNYCH

W przypadku ucznia, którego stan zdrowia lub możliwości psychofizyczne ograniczają wykonanie określonego ćwiczenia, nauczyciel:

- nie wymaga wykonania czynności w sposób zagrażający zdrowiu ucznia;
- modyfikuje ćwiczenie;
- umożliwia wykonanie części zadania;
- pozwala na wykonanie zadania w wolniejszym tempie;
- może zastosować alternatywną formę wykazania się wiedzą i umiejętnością;
- ocenia osiągnięcie celu edukacyjnego, a nie sprawność fizyczną ucznia.

W EDB nie ocenia się sprawności fizycznej jako takiej. Ocenie podlega stopień opanowania wiadomości i umiejętności przewidzianych dla przedmiotu.

XV. UCZEŃ ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

W pracy z uczniem wymagającym dostosowania należy w szczególności:

- jasno określić oczekiwania;
- stosować przewidywalną strukturę zajęć;
- przekazywać instrukcje etapami;
- umożliwiać dodatkowe ćwiczenie procedur;
- wzmacniać prawidłowe zachowania;
- unikać sytuacji powodujących niepotrzebne przeciążenie;
- umożliwić uczniowi wykazanie się wiedzą w dostosowanej formie;
- uwzględniać zalecenia zawarte w dokumentacji ucznia.

XVI. INFORMACJA DLA UCZNIA

Co będziemy robić na EDB?

Na zajęciach będziesz uczyć się przede wszystkim tego, jak:

- zadbać o własne bezpieczeństwo;
- pomóc drugiej osobie;
- rozpoznać zagrożenie;
- prawidłowo wezwać pomoc;
- udzielić pierwszej pomocy;
- wykonać podstawowe czynności ratownicze;
- przeprowadzić RKO;
- korzystać z AED w sytuacji symulowanej;
- postępować z osobą nieprzytomną;
- reagować na krwotok, zadławienie, oparzenie lub uraz;
- zachować się podczas pożaru i ewakuacji;
- reagować na różnego rodzaju zagrożenia;
- współpracować z innymi podczas sytuacji kryzysowej.

Na EDB ważne jest nie tylko to, co wiesz, ale także to, czy potrafisz wykorzystać swoją wiedzę w praktyce.

XVII. INFORMACJA DLA RODZICÓW

Edukacja dla bezpieczeństwa jest przedmiotem, którego celem jest przygotowanie ucznia do odpowiedzialnego zachowania w sytuacjach zagrożenia życia, zdrowia i bezpieczeństwa.

Ocenianie obejmuje zarówno wiedzę, jak i umiejętności praktyczne.

Uczeń będzie oceniany m.in. za:

- znajomość zasad bezpieczeństwa;
- rozpoznawanie zagrożeń;
- znajomość procedur;
- umiejętność wezwania pomocy;
- udzielanie pierwszej pomocy;
- wykonywanie ćwiczeń praktycznych;

- rozwiązywanie sytuacji problemowych;
- pracę indywidualną i zespołową;
- aktywność i zaangażowanie.

Szczególne znaczenie mają ćwiczenia praktyczne, podczas których uczeń uczy się prawidłowego reagowania w sytuacjach zagrożenia.

Ocena nie jest uzależniona od sprawności fizycznej ucznia. Wymagania są dostosowywane do jego indywidualnych potrzeb zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zaleceniami poradni psychologiczno-pedagogicznej.

XVIII. ZASADY BEZPIECZEŃSTWA NA ZAJĘCIACH EDB

Uczeń jest zobowiązany:

1. przestrzegać poleceń nauczyciela;
2. stosować zasady bezpieczeństwa podczas ćwiczeń;
3. nie wykonywać czynności ratowniczych bez instrukcji nauczyciela, jeżeli ćwiczenie tego wymaga;
4. szanować sprzęt wykorzystywany podczas zajęć;
5. zachowywać odpowiedzialność podczas symulacji;
6. nie narażać siebie ani innych osób;
7. zgłaszać nauczycielowi złe samopoczucie lub trudności podczas wykonywania ćwiczenia;
8. respektować godność i prywatność osoby, na której wykonywane jest ćwiczenie.

XIX. TABELA – CO UCZEŃ POWINIEN UMIEĆ NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Ocena	Charakterystyka osiągnięć
***6 – celujący**	Samodzielnie i bezbłędnie wykorzystuje wiedzę w sytuacjach praktycznych. Bardzo dobrze wykonuje czynności ratownicze, analizuje sytuacje problemowe i potrafi uzasadnić swoje decyzje.
***5 – bardzo dobry**	Bardzo dobrze zna zasady bezpieczeństwa i prawidłowo wykonuje większość czynności praktycznych. Samodzielnie rozwiązuje sytuacje problemowe.
***4 – dobry**	Dobrze opanował podstawowe wiadomości i umiejętności. W większości

sytuacji prawidłowo dobiera sposób działania, popełniając niewielkie błędy.

|
|**3 – dostateczny** |Opanował podstawowe wiadomości i umiejętności. Potrafi wykonać proste zadania, korzystając czasami z pomocy nauczyciela. |

|**2 – dopuszczający** |Opanował minimum wiadomości i umiejętności koniecznych do dalszej nauki. Wymaga pomocy i instruktażu. Podejmuje próby wykonania zadań.

|
|**1 – niedostateczny**|Nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności, nie potrafi wykonać podstawowych zadań nawet przy pomocy nauczyciela i nie wykazuje wystarczających postępów. |

XX. NAJWAŻNIEJSZA ZASADA OCENIANIA EDB

Oceniając ucznia, należy uwzględniać nie tylko to, czy zna prawidłową odpowiedź, ale przede wszystkim czy potrafi właściwie zareagować i zastosować wiedzę w sytuacji praktycznej.

Uczeń powinien stopniowo osiągać kompetencję:

WIEM → ROZUMIEM → POTRAFIĘ ZASTOSOWAĆ → POTRAFIĘ ZAREAGOWAĆ.

Tak rozumiane ocenianie pozwala realizować najważniejszy cel edukacji dla bezpieczeństwa – przygotowanie ucznia do odpowiedzialnego działania na rzecz własnego bezpieczeństwa oraz bezpieczeństwa innych osób.

XXI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Wymagania edukacyjne są jawne dla ucznia i jego rodziców.
2. Uczeń jest informowany o wymaganiach oraz sposobach sprawdzania jego osiągnięć.
3. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb ucznia zgodnie z obowiązującymi przepisami.
4. Ocena klasyfikacyjna wynika ze stopnia opanowania wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami edukacyjnymi.
5. Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze pod uwagę systematyczność pracy, postępy ucznia oraz stopień opanowania wymaganych kompetencji.
6. W przypadku ćwiczeń praktycznych szczególne znaczenie ma bezpieczeństwo wykonywania zadania oraz prawidłowa kolejność podejmowanych działań.
7. Zasady szczegółowe mogą zostać uzupełnione o postanowienia wynikające ze statutu szkoły i obowiązujących w niej zasad oceniania.
8. Dokument należy aktualizować w przypadku zmian przepisów prawa oświatowego lub podstawy programowej.